

1996

Aftenposten

KULTUR · SPORT

Egil Ulateig kommer neste år med en ny bok om likvidasjoner utført av Hjemmefronten. Samtidig tilbyr Tiden Norsk Forlag Gunnar Sønsteby å skrive sin versjon av dette krigskapittelet.

I et leserinnlegg i Aftenposten i går ba krigshelten Gunnar Sønsteby Tiden Norsk Forlag om å trekke Egil Ulateigs bok «Med rett til å drepe». Men forlaget nekter å trekke boken.

EGIL ULATEIG TIL HJEMMEFRONTEN

Ap 19/12-96

Svarer med en ny bok

Egil Ulateig tar krigsveteranenes frontalangrep med stor ro. Nå planlegger han oppfølgeren «Med rett til å drepe».

PER ANNAR HOLM

– Hjemmefrontens ledelse sitter ikke på de samme kildene som jeg har benyttet, og vi bruker ulike definisjoner av ordet likvidering. Å plaffe ned et hvert NS-medlem som kom i nærheten av en base eller en operasjon var i strid med folkeretten, sier Egil Ulateig.

– Nå var vel Hjemmefronten temmelig nær situasjonene de også. Hvilke kilder sitter du på?

– Blant annet det tyske statspolitets arkiver. Men jeg inviterte Hjemmefronten til et samarbeide og en dialog for å få mest mulig klarhet, men må bare konstatere at det var de ikke interessert i. Mange av likvidasjonene skjedde under kaotiske forhold. Dette må vi ikke glemme nå over 50 år senere.

Nytt materiale

– Tar du selvkritikk for en rekke feil som er påvist?

– Jeg har aldri sagt at dette er den endelige sannhet om likvideringene, men at det er den første boken om emnet. Og vi gikk straks ut og beklaget to konkrete feil som ble fjernet fra bokens annet opplag. I det alt vesentlige har jeg mine ord i behold, men jeg planlegger nå en ny bok der jeg tar opp de rrige sluttet. Her skal jeg blant annet ta med nytt materiale om de likvideringene Hjemmefronten spesielt nevner, samt stoff som de påstandene er kommet med.

– Er du overrasket over Hjemmefrontens heftige reaksjon?

– Nei. Selv om jeg ikke akkurat har sett frem til Gunnar Sønstebys innlegg, var jeg forberedt på at det måtte komme etter mitt kjennskap til mannen gjennom den kontakt vi har hatt om andre artikler og bøker jeg har skrevet. Men formen overrasket meg, slik den var utstyrt med en hale av leiesvenner som støttekomité på slutten av innlegget.

NY BOK: Egil Ulateig, mannen bak boken «Med rett til å drepe», planlegger oppfølgeren til den omstridte boken.

Foto: BRYNJULV AARTHUN

Tiden ber Sønsteby skrive selv

ERLE MOESTUE BUGGE

Forlagsredaktør Per Bangsund avviser kategorisk kravet om å stanse boken «Med rett til å drepe» av Egil Ulateig. Han inviterer i stedet Gunnar Sønsteby til å gi sin personlige versjon av likvideringene.

Sønstebys skarpe kritikk av boken har gjort inntrykk på Tiden-sjefen.

Når en av siste krigs fremste motstandsmenn går så sterkt ut mot en av forlagets bøker er det klart vi blir berørt. En må være av stein eller granitt for ikke å ta seg nær av en slik kritikk. Det første jeg gjorde etter å ha lest

avisen i morges var å ta kontakt med Sønsteby, sier Bangsund.

– For å beklage bokens påstander?

– For å invitere ham til å skrive en bok om hva som virkelig er skjedd, slik at ettertiden endelig får vite hva som er rett og riktig med hensyn til motstandsbevegelsens likvidering av nordmenn under siste krig, sier han. – Sønsteby sa han skulle vurdere tilbudet.

Motstands mannen forlanger på vegne av en samlet veteranbevegelse i Norge at «Tiden Norsk Forlag tar et oppgjør med seg selv om boken og trekker den tilbake». Artikkelen som sto i Aftenpostens morgenutgave i går var illustrert med et bilde av Kong Haakon 7. Sønsteby mener blant annet at Kongen blir sjika-

net i Ulateigs bok. Sønsteby går ellers i mot en rekke av bokens påstander om hvorfor og hvordan navngitte personer ble drept.

– Etter Sønstebys flengende kritikk, ville det ikke være riktig å stanse boken?

– I samråd med forfatteren, jurist og konsulent har vi beklaget to beviselige feil fordi vår holdning er at saksfremstillingen skal være så korrekt som mulig. Problemet er at det hersker stor og berettiget tvil om mange av påstandene. Hvis forlaget beklager flere opplysninger eller trekker tilbake boken får man en umulig situasjon der forlaget opphever seg til meddommer, sier Bangsund, som mener det må være tillatt å utgi bøker uten at forlaget skal bli tillagt forfatternes meninger.